

بی شک یکی از راه و روش های معماری اصیل ایرانی که در زمان های گذشته بسیار کاربرد داشته، ساخت قنات ها بوده است. به عنوان مثال قنات ابراهیم آباد که امروزه به یکی از جاهای دیدنی اراک بدل شده، در گذشته توسط مردم محلی آبی که در زمان بارش باران جاری می شده، در آن ذخیره می شده و در فصول کم آب سال از این آب استفاده می شده است.

قنات ها به عنوان یکی از شیوه های شناخته می شود که مردم محلی ساکن در مناطق گرم و خشک ایران، از آن برای مدیریت آب استفاده می کردند. قنات ابراهیم آباد نیز یکی از قدیمی ترین قنات های ایران است که با طولی 11 کیلومتر، از دامنه کوه های هفتاد قلّه سرچشمه گرفته و تا روستای ابراهیم آباد ادامه می یابد.

سنگ نوشته

پس از ورود به این قنات، به یک تابلو آهنی بر خواهید خورد که حاوی متن زیر است:

آب انبار ابراهیم آباد که به آب انبار حاج قلی نیز شناخته معروف است بر اساس این سنگ نوشته موجود در سر در آن توسط حاج رضا قلی فرزند حاجی محمد حسین ابراهیم آبادی به سال 1300 هـ ق، در اواخر دوره قاجار ساخته و برای استفاده عموم از طرف بانای وقف شده است "

نمای داخلی مادر چاه

رفتن داخل قنات ابراهیم آباد، کار بسیار دشواری است به گونه که در سالیان گذشته تعداد انگشت شماری به درون مادر چاه این قنات رفته اند. اما آنها که به داخل این چاه نگاهی انداخته اند می گویند که دیواره های آن، سنگی بوده و با ملات مخصوص، چینش زیبایی را به خود گرفته اند.

یکی از دلایلی که تعداد اندکی به درون این چاه، که به عنوان یکی از جاهای دیدنی اراک به شمار می رود رفته اند، مخروطی شکل بودن چاه آن است که با ورود به آن دیواره ها با شما فاصله گرفته و شما را مجبور به معلق شدن در هوا می کنند. همین در کنار تاریکی و صدای آب درو چاه، باعث ترسناک شدن این مادر چاه می شود.

سازه قنات ابراهیم آباد

سازه این قنات دارای دو ساختار متفاوت به نام های مارنی یا شولاتی (شولاتی در اصطلاح همان آب به گل آلوده شده است) و کنگلو یا مراپی است. قنات ابراهیم آباد که یکی از جاهای دیدنی اراک است، شامل یک رشته اصلی و دو رشته فرعی بوده که رشته های فرعی آن در میان مردم محلی، به نام های رونا و قوشد معروف اند.

در طول مسیر 11 کیلومتری قنات ابراهیم آباد، ۳۴۸ حلقه چاه کوچک و بزرگ برای هوا دهی و جریان روان حرکت آب ساخته شده که از این 348 مورد، ۳۱۱ حلقه آن در شاخه اصلی، ۱۵ حلقه در رشته رونا و ۲۲ دیگر در قوشد قرار دارد.

بعد از گذشت سالیان سال و تلاش های بی وقفه، این میراث جهانی علاوه بر ثبت ملی در سال 93، در سال 2016 و در چهلمین اجلاس سازمان جهانی یونسکو، ۱۱ قنات از آثار فرهنگی و تاریخی ایران در فهرست این سازمان جهانی شدند که قنات ابراهیم آباد یکی از جاهای دیدنی اراک، به عنوان تنها قنات مخروطی جهان در میان این آثار جای گرفت.